

Abstrakt

Moderní literatura nezakládá dílo, ale proces psaní, který dílo rozkládá. Psaní je anarchie. Psaní způsobuje, že stále máme před očima to, co chce být sděleno. Psaní je evidentní, ale zároveň šifruje sdělení. Psaní pokračuje jako evidence toho, co chce být řeči sděleno, jako jisté setrvání sdělení v čase.

Moderní básnický jazyk se snaží událostem přiblížit až na hranici jejich reprezentace a ukázat je v jejich stávání se událostmi. Takový jazyk se stává jazykem pohybu, jazykem kinematografickým a evidentním, který svět za oknem ukazuje jako svět, jenž se stal součástí našeho pohledu na svět.

Zachytit čas transformace se stává záležitostí psaní jako permanentního stávání. Moderní literatura už není jen „mluvení“, ale rovněž „psaní“. Neustále zcizuje „mluvení“. Fixuje „mluvení“, zachycuje jeho vnějšek. Jestliže „mluvení“ mizí ve chvíli umlknutí, „psaní“ tu zůstává přítomné, leží přede mnou na papíře a můžu se k němu kdykoli vrátit a nahlédnout je. Psaní je „permanentní evidencí“, je clonou (Gombrowicz) i průhledem (Nabokov). A tato permanentní evidence vnějšku, jakou je psaní, je rovněž podstatou filmu. Film se pokouší zachytit zkušenost vidění – „vidění“ se kamerou přichytává jako obraz na filmový materiál. Z jazyka moderní literatury se stala ekvivalence filmového obrazu. Mluvené se díky psaní proměnilo ve viděné. Samotný jazyk se stal vnějším a zhmotnil se v obraze. Moderní umělecký jazyk se stal čistou evidencí.

Klíčová slova: psaní; vidění; evidence; kinematografie; moderní a postmoderní literatura; ruská literatura; Nabokov; Gombrowicz